

مجموعه منابع تخصصی آزفا

کتابشناسی توصیفی آزفا

آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان

تألیف:

دکتر مهرداد مقدم

عضو هیئت‌اعمال دانشگاه علامه طباطبائی

مهری سرری

مهرداد اصغر پورماسی

ویرایش دوم

	شناسه:	دیرمقدم، محمد، ۱۳۲۲ -
عراق	پدید رفته:	کناسی توصیفی آرفا: آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان / مولفان محمد دیرمقدم، مهری قره‌گزی، مهرداد اصغرپورماسوله؛ زیر نظر معاونت پژوهشی دانشگاه.
	وضعیت ویراست:	ویرایش ۲
	مشخصات نشر:	تهران: انتشارات علامه طباطبائی، ۱۳۹۶.
	مشخصات ظاهری:	۱۸۷ ص.
	فروست:	انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی؛ ۴۰.
	شابک:	۲-۲۸۳-۲۱۷-۹۱۰۹۱۰۹۱۰۹۱۰ تومان
	وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
	یادداشت:	کتابخانه.
	موضوع:	فارسی -- کتابهای درسی -- خارجیان
Persian Language Textbooks for Foreign Speakers	موضوع:	
	موضوع:	فارسی -- راهنمای آموزشی -- خارجیانیان
Persian Language -- Study and Teaching -- Foreign Speakers	موضوع:	
	شناخته افزوده:	قره‌گزی، مهری، ۱۳۵۲ -
	شناخته افزوده:	اصغری پور ماسوله، مهرداد، ۱۳۴۸ -
	شناخته افزوده:	دانشگاه علامه طباطبائی.
	رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۶ ی ۲ ک ۴/پی ۲۸۲۷ PIR
	رده بندی دیویی:	۳۴/۴۸۱
	شماره کتابشناسی ملی:	۹۵۴۱۲۶

مجموعه منابع تخصصی آرفا

کتابشناسی توصیفی آرفا

آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان

تألیف:

دکتر محمد یحیی مقدم

فره‌گزی

مهر-اد اصغریور، سوله

زیر نظر معاونت پژوهش و توسعه

شابک: ۲-۲۸۳-۲۱۷-۹۶۴-۲۸

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی

ناشر: رضایوی

طراح جلد: رسول خسرویگی

مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی؛ تهران، بزرگراه شهید همت،

دهکده المپیک، میدان ورزش

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۴۸۷

تلفن مرکز انتشارات: ۴۴۷۳۷۵۶۰

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

شمارگان: ۵۰۰

ویرایش دوم، چاپ اول ۱۳۹۶

پیشگفتار (چاپ اول)

کتاب پیش رو برگرفته از طرحی درون دانشکده‌ای است با عنوان فهرست، سیرتألیف و بررسی صوری - ساختاری کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان که در دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی دانشگاه علامه طباطبائی اجرا شده است. سرپرستی طرح مذکور را نگارنده این پیشگفتار بر عهده داشت و سرکار خانم مهری قره‌گری و جناب آقای مهرداد اصغرپور که از دانش‌آموختگان شایسته و توانمند رشته آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان در گروه زبانشناسی همگانی دانشگاه علامه طباطبائی هست - در مقام پژوهشگران ارشد در این طرح همکاری داشتند. اولین تحریر طرح پژوهشی منبسط صورت مقاله‌ای با عنوان "استاد دکتر سلیم نیساری، پیشگام تألیف کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان در ایران" در جشن‌نامه استاد دکتر سلیم نیساری در سلسله اشعار فرهنگستان زبان و ادب فارسی در سال ۱۳۹۰ (صفحات ۲۰۳-۲۶۲) چاپ شد. خوشبختانه در سال‌های اخیر توجه ویژه‌ای به امر آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان شده است و دانشگاه علامه طباطبائی در مقام دانشگاه مادر در علوم انسانی با تأسیس دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان سهم درخوری در این مهم پذیرفته است. گروه زبانشناسی دانشگاه با تربیت دانشجویان در این دوره، فارغ‌التحصیلان بسیار موفق و علاقه‌مندی را به جامعه علمی و فرهنگی کشور تقدیم کرده است که منشاء خدمات ارزشمندی در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (در قزوین)، وزارت آموزش و پرورش و حتی دانشگاه‌های خارج از کشور بوده است. توجه ویژه به آموزش زبان فارسی از چهار جنبه حائز اهمیت است.

اول اینکه، کشور ایران برخوردار از این سرمایه عظیم فکری است که در آن زبان‌ها و گویش‌های فراوانی رواج دارند. بنابراین، ضرورت دارد آموزش زبان فارسی در یک زبان رسمی و ملی کشور که در عین حال حاصل تجربه تاریخی مشترک همه ایرانیان نیز هست در مناطق دو یا چند زبانه مورد توجه قرار گیرد. دوم اینکه، در جهان امروز که انبوه واژه‌ها و اصطلاح‌های علمی به زبان‌های بین‌المللی و خاصه انگلیسی وضع می‌شود، لازم است زبان فارسی در مقام زبان علم تقویت و تجهیز شود. در غیر این صورت قرض‌گیری‌های فراوان باعث خواهد شد که ساز و کارهای صرفی و نحوی این زبان تضعیف شود و در نهایت به زبانی برای خانه و کوچه تنزل کند. سوم اینکه، زبان فارسی سوابق و پشتوانه‌های

ادبی، علمی و معنوی غرور آفرینی دارد و علاوه بر اینکه زبان رسمی کشورهای فارسی زبان ایران، افغانستان و تاجیکستان بوده و هست زبان علم، فرهنگ، تمدن و نیز عامل مهم گسترش دین مبین اسلام در شبه قاره نیز بوده است. چهارم اینکه، علاقه‌مندان به فراگیری زبان فارسی در سراسر جهان رو به فزونی است. بی‌گمان برای برآوردن این نیازها می‌بایست برنامه‌ریزی زبانی آگاهانه، هوشمندانه، علمی و مناسب شرایط جهانی، منطقه‌ای و ملی امروز داشت.

کتاب حاضر، کوششی بوده است برای برداشتن گام نخست در این مسیر طولانی و امیدآفرین. آگاه شدن از منابع موجود آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، کسب اطلاع از ریژگی‌های ساختاری و گاه محتوایی آن‌ها و پی بردن به نقاط قوت و کاستی‌های آن، هاست اصلی تألیف کتاب حاضر بوده است.

از معارف محترم و فرهشی دانشگاه علامه طباطبائی و همکاران گرامیشان صمیمانه سپاسگزارم که انتشار این کتاب را به مناسبت برگزاری هشتمین همایش زبان‌شناسی ایران که در روزهای ۱۴ و ۱۵ بهمن ۱۳۹۱ در دانشکده زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی برگزار می‌شود، ممکن ساختند.

محمد دبیرمقدم

۱۳۹۱/۱۰/۲۱

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات

۳	 پیشینه آموزش زبان‌های خارجی
۷	 پیشینه آموزش زبان فارسی به عنوان زبان خارجی
۹	 مطالب و کتاب‌های درسی آموزش زبان خارجی
۱۲	 پیشینه تألیف کتاب‌های درسی آموزش زبان خارجی
۱۳	 پیشینه تألیف کتاب‌های درسی آموزش زبان فارسی
۱۶	 بررسی کتاب‌های درسی
۱۸	 کتابشناسی‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۲۳	 ضرورت و هدف
۲۴	 روش‌شناسی پژوهش
۲۴	 روش گردآوری اطلاعات و داده‌ها
۲۶	 جامعه آماری، روش نمونه‌گیری، اندازه نمونه
۲۷	 روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

فصل دوم: گردآوری و بررسی کتاب‌ها

۳۱	 کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۳۱	 فهرست الفبایی کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۴۶	 فهرست تقویمی کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۶۳	 بررسی کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۶۴	 بررسی فهرست الفبایی کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۷۱	 بررسی فهرست تقویمی کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۷۱	 پیشگامان تألیف کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۷۴	 سیر تألیف و تدوین کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان

فصل سوم: بررسی صوری - ساختاری

۸۵	 مقدمه کتاب
۸۸	 مقدمه در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۸۹	 زبان مقدمه در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۹۴	 راهنمای معلم
۹۷	 راهنمای معلم کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۱۰۰	 تمرین
۱۰۴	 تمرین در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۱۰۹	 پاسخ به تمرین در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۱۱۳	 طول دوره تدریس
۱۱۶	 طول دوره تدریس در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۱۲۰	 روش تدریس
۱۲۱	 روش تدریس زبان دوم خارجی
۱۲۴	 روش تدریس آموزش زبان فارسی به عنوان زبان دوم/خارجی
۱۲۵	 روش تدریس در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۱۲۹	 نوع کتاب
۱۳۰	 کتاب‌های آموزشی و کمک آموزشی
۱۳۰	 کتاب‌های آموزشی
۱۳۱	 کتاب‌های کمک آموزشی
۱۳۳	 آموزشی و کمک آموزشی بودن کتاب‌های آذفا
۱۳۷	 زبان کمک‌رسان
۱۳۹	 زبان کمک‌رسان در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۱۴۶	 سطح مخاطبان
۱۴۹	 سطح مخاطبان کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۱۵۹	 گونه آموزشی
۱۶۱	 گونه آموزشی کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۱۶۷	 ضرورت وجود معلم برای تدریس کتاب
۱۷۳	 ضرورت وجود معلم برای تدریس کتاب‌های آذفا

۱۷۸	ابزار کمک آموزشی مکمل.....
۱۷۸	تاریخچه استفاده از ابزار کمک آموزشی زبان.....
۱۸۰	انواع ابزار کمک آموزشی.....
۱۸۲	مبانی نظری حاکم بر ابزار کمک آموزشی.....
۱۸۳	ابزار کمک آموزشی مکمل کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان.....
۱۹۵	تأکید بر مهارت خاص.....
۱۹۶	انواع مهارت‌های زبانی.....
۲۰۱	تفکیک مهارت‌های زبانی از یکدیگر یا تلفیق آن‌ها با هم.....
۲۰۳	تأکید بر مهارت خاص در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان.....
۲۰۸	کتابنامه.....
۲۱۰	کتابها کتاب‌های آموزشی زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان.....
۲۱۵	روش ارائه تلفظ.....
۲۱۷	خط آوانگار جهانی.....
۲۱۹	خط جهانی و آموزش زبان رسی.....
۲۲۰	روش ارائه تلفظ صحیح کلمات در کتاب ای آرفا.....
۲۲۵	تصاویر مورد استفاده در کتاب.....
۲۲۶	تصاویر در کتاب‌های آموزش زبان.....
۲۲۷	تصاویر در کتاب‌های آموزش زبان فارسی.....
۲۳۲	روش ارائه معنی و توضیح کلمات و اصطلاحات.....
۲۳۶	روش ارائه معنی و توضیح کلمات و اصطلاحات در کتاب ای آرفا.....
۲۴۲	نتیجه‌گیری.....

منابع

۲۴۵	منابع فارسی.....
۲۶۶	منابع غیر فارسی.....
۲۷۴	پایگاه‌های اینترنتی.....
۲۷۵	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی.....
۲۷۸	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی.....

پیوست‌ها

۲۸۱	 پیوست ۱
۲۸۲	 پیوست ۲

www.ketab.ir

